

stere selv har, og at Ministeren derfor skal staa frit ved Tiltrædelsen af Ministeriet over for det Spørgsmaal, om han vil beholde de Mænd, som hans Forgængere havde benyttet til Ledelsen af Forretningerne i Ministeriet, eller om han vil vælge sig ny. Man gik ikke ud fra den Opfattelse, at det altid skulde være nødvendigt at foretage et saadant Personskifte, men man gik ud fra, at det ofte vilde være overordentlig hensigtsmæssigt. Man havde da et nylig foreliggende Tilfælde at vise tilbage til, nemlig Forholdet i Krigsministeriet, idet det nemlig efter den ny Hærløvs Vedtagelse havde vist sig, at Krigsministeren for at gennemføre den ny Hærløv var bleven nødt til at rydde meget betydelig op i sit Ministerium. Han havde maattet fjerne adskillige Embedsmænd og da særlig højere Embedsmænd for at skaffe den ny Hærløv gennemført efter den Lov, hvori den blev vedtaget. Da det jo er en befendt Ting, at det ikke er let at skride til Afstedigelsen af Embedsmænd, og at det er noget, man nødig thr til, uden man er i høj Grad nødt dertil, vil man jo sjælden skride dertil, medens det er en Selvfølge, at det vil virke overordentlig hæmmende paa enhver Minister, naar han staa over for Embedsmænd, som han skal bruge til sine første Raadgivere, som skulle referere Sagerne for ham, naar disse Mænd ikke kunne arbejde sammen med ham paa en saadan Maade, at Sagerne virkelig komme i den rette Gænge. Det var ud fra denne Opfattelse, at Mindretallet i Folketingets Udvalg den Gang stillede Forslag om i Steedet for Departementschefer at indføre Generalsekretærer, der lønnedes med et aarligt Honorar, der saa skulde være betydelig højere end den faste Løn for Departementschefer for at holde dem stadesløse for, at de maatte fratræde med Ministeren og ikke være pensionsberettigede. Dette var Mindretallets Synspunkt, og det Synspunkt deltes i alt væsentligt af Tingets Flertal paa en saadan Maade, at da Mindretallets Forslag kom til Afstemning i Folketinget, blev det vedtaget med 43 Stemmer imod 26, saa at det, der da kom til at foreligge som Udtryk for Tingets Opfattelse, var, at man ikke skulde have de faste Departementschefsembeder, men derimod stiftende Generalsekretærer. Jeg vil fremhæve særlig dette, at det fremtraadte ved Afstemningen som Udtryk for Folketingets principale Opfattelse af den rette Ordning af den øverste Administration. Man vil naturligvis her med Rette kunne stille det Spørgsmaal og det Nav, naar jeg her fremætter dette, at jeg ogsaa maa svare paa, hvortledes det da gik til, at dette ikke

blev den endelige Ordning, og jeg skal ogsaa oplyse det Næste, saa vidt det staar til mig, idet nemlig Folketinget under denne Sags videre Gang kom til at staa over for det Spørgsmaal: Skulle vi selv med Opgivelse af dette principale Forslag tage imod en Lov, der indfører en meget betydelig Indskrænkning i de ministerielle Embedsmænds Antal og en overordentlig betydelig Indskrænkning i de aarlige Udgifter til Embedslønninger — skulle vi tage imod et saadant Forslag, eller skulle vi holde paa vort principale Forslag og altsaa slet ikke naa til noget som helst Resultat, da vort principale Forslag har mødt en bestemt Modstand fra Ministeriets Side? For at give Tinget en lille Forestilling om, hvilke Tal det her drejede sig om, vil jeg gøre opmærksom paa, at ved det Kompromis, som man da kunde opnaa med Landstinget og Ministeriet, vilde Antallet af ministerielle Embedsmænd blive indskrænket fra 150 til 114, som De ville se, en Indskrænkning med 36 Embedsmænd, og den aarlige Besparelse vilde ved det Kompromisforslag, som blev det endelige Resultat, blive ikke mindre end 23,662 Rigsdaler aarlig. Da Folketinget til sidst kom til at staa over for det Spørgsmaal: Skulle vi tage mod et Forslag, der byder os saa betydelige Indrømmelser over for den Fordring, Folketinget i det hele taget stillede om Besparelser i Administrationen, og om saa saa faste Embedsmænd som muligt, mente man her i Folketinget, at man burde tage imod dette selv med Opgivelse af sit principale Forslag, som man saa opsatte til bedre Tider. Men jeg vil bede ærede Medlemmer lægge Mærke til, at Grunden til, at man her i Folketinget til sidst enedes med Ministeriet om Lønningsloven af 1870, var ubelukkende den, at man derved sparede 36 Embedsmænd, og at man aarlig sparede 23,000 og nogle Hundrede Rigsdaler. Dette var Grunden, hvorfor S. A. Hansen, som da anbefalede, at man skulde gaa ind paa Kompromiset, erklærede, at han syntes ikke, man kunde afvise det og derved sthyde Sagen ud i en uvis Fremtid, hvor man ikke vidste, hvornaar man kunde opnaa en saadan Besparelse; det var Indskrænkningen af Antallet paa Embedsmænd og Besparelsen i de aarlige Udgifter til Lønninger, der var det ledende Motiv til, at Folketinget opgav sit principale Forslag. Jeg fremhæver dette, fordi jeg tror, at det er nødvendigt, naar man vil komme til at se Sagen i sit rette Lys, at man saa ikke saaledes som Ordføreren for Flertallet betragter dette som et ganske almindeligt Lønningsforslag. Det er ikke et Embede, man kan sammenligne med